

II. Raad van State

Arrest nr. 189.415 van 12 januari 2009, Extensa

Rechtsmacht: Raad van State

Staatsraden: R. Stevens, J. Bovin en P. Lefranc

Auditoraat: T. De Waele (eensluidend)

Partijen: NV Extensa t. de gemeente Schilde en het Vlaamse Gewest

Advocaten: E. Empereur, A. Meeusen en H. Sebreghts

Rechtspraak

Zaak van de wegen – autonome bevoegdheid gemeenteraad – geen voorbereidende handeling – motivering

1. De beslissing over de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracéwijziging, de verbreding of de opheffing van bestaande gemeentelijke verkeerswegen in het kader van een verkavelingsaanvraag is een autonome bevoegdheid van de gemeenteraad die rechtstreeks voortvloeit uit de gemeentewet (gemeentedecreet) en die te onderscheiden is van de bevoegdheid die het college van burgemeester en schepenen put uit de stedenbouwwet (codex ruimtelijke ordening) over de eigenlijke aanvraag van een verkavelingsvergunning. Het besluit van de gemeenteraad kan niet worden beschouwd als een 'voorbereidende rechtshandeling' ten aanzien van de eventuele latere vergunningsbeslissing (p. 10).
2. De gemeenteraad kan in zijn beslissing over de zaak van de wegen enkel argumenten aanhalen die betrekking hebben op de wegenis zelf en geen argumenten die betrekking hebben op de verkavelingsaanvraag.

TEKST VAN HET ARREST

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. EXTENSA op 27 december 1995 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van, enerzijds, het besluit van 6 juli 1995 van de gemeenteraad van Schilde houdende verwerping van het wegentracé van de ontworpen weg zoals voorzien in haar verkavelingsaanvraag aan de Noorderlaan te Schilde, en van, anderzijds, "voor zover als nodig", het besluit van 24 oktober 1995 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde, waarbij haar de vergunning wordt geweigerd voor het verkavelen van gronden aan de Riemstraat-Noorderlaan-Klein Waterstraat te Schilde, kadastraal bekend onder "sectie A, nrs. 502/n en delen van 501/1/4, 501/g/4, 502/x en 502/m" (A. 66.950);

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. EXTENSA op 12 augustus 1997 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 6 juni 1997 van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, waarbij haar beroep wordt verworpen en haar de vergunning wordt geweigerd voor het verkavelen van gronden aan de Riemstraat-Noorderlaan-Klein Waterstraat te Schilde, kadastraal bekend onder "sectie A, nrs. 502/n en delen van 501/1/4, 501/g/4, 502/x en 502/m" (A. 75.314);

(...)

2. Feiten

2.1. De verzoekende partij is eigenaar van een aantal percelen die zijn gelegen aan de Klein Waterstraat-Riemstraat-Noorderlaan te Schilde, kadastraal bekend onder sectie A, nrs. 502/n en delen van 501/1/4, 501/g/4, 502/x en 502/m.

Volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan Antwerpen zijn die percelen gelegen in woongebied met nadere aanwijzing woonpark.

2.2. Op 14 juni 1991 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde een aanvraag in tot het verkavelen van voormelde percelen in 25 loten, waarvan er 12 aan een bestaande wegenis zijn gelegen (Noorderlaan, Klein Waterstraat, en Riemstraat) en 13 moeten worden ontsloten via een nieuw aan te leggen insteekweg (type pijnpark).

Nadat de verzoekende partij het gemeentebestuur bij brief van 18 februari 1992 vraagt om tenminste in een eerste fase de verkavelingsvergunning te verlenen voor de reeds aan bestaande wegenis gelegen loten, en het gemeentebestuur zich daar bij brief van 27 februari 1992 "in principe" akkoord mee verklaart, wordt bij besluiten van 14 juli 1992 van het college van burgemeester en schepenen van Schilde de verkavelingsvergunning voorwaardelijk verleend voor de kavels 1 tot en met 5, 14, 15, 17, en 22 tot en

met 25, en “gelet op de ontworpen weg” geweigerd voor de kavels 6 tot en met 13, 16, en 18 tot en met 21.

2.3. Op 30 mei 1995 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde een nieuwe verkavelingsaanvraag in voor de 13 resterende loten. Deze zijn elk tenminste 2000 m² groot en moeten worden bediend door een nieuw aan te leggen doodlopende straat van 12 meter breed, die op de Noorderlaan moet uitmonden tussen de kavels nrs. 5 en 22 van de voormelde vergunde fase van de verkaveling. Er is eveneens een drie meter brede doorgang voorzien die aansluit op de Klein Waterstraat.

2.4. Tijdens het van 30 mei 1995 tot 14 juni 1995 over de aanvraag gehouden openbaar onderzoek worden drie bezwaarschriften ingediend, waarvan één door een buur, één door een v.z.w. “Buurtcomité Waterstraatse Velden” en één door een in de buurt wonend gemeenteraadslid.

Met brieven van 27 juni 1995 wordt door het college van burgemeester en schepenen aan de bezwaardin- dieners meegedeeld “dat het schepencollege in zitting van 20 juni 1995 besloten heeft om aan de gemeenteraad voor te stellen het wegentracé niet goed te keuren”.

2.5. In zitting van 6 juli 1995 besluit de gemeenteraad van Schilde tot de verwerping van het wegentracé zoals voorzien in de verkavelingsaanvraag van de verzoekende partij van 30 mei 1995, op grond van de volgende redenen:

“Aangezien desbetreffend een openbaar onderzoek heeft plaatsgehad gedurende de wettelijke termijn en volgens de wettelijke voorschriften waarbij 3 bezwaarschriften werden ingediend;

Overwegende dat voor een gedeelte van het eigendom van NV Extensa langs de bestaande wegen in de Noorderlaan, Klein Waterstraat en Riemstraat door het schepencollege op 14.07.92 een verkavelingsvergunning werd verleend welke niet vervallen is;

Aangezien het overige gedeelte van het eigendom achtergronden betreft en de ontworpen wegenis afbreuk doet aan de goede ruimtelijke aanleg van het gebied;

Gelet op de beleidsoptie van het schepencollege om verder geen residentiële verkavelingen met nieuwe wegentracé's goed te keuren met het oog op het behoud van de open ruimten en het natuurlijk landschap;

Aangezien de ontworpen verkaveling van aard is de bestaande wegen met bijkomend verkeer te belasten en de verkeersdrukte slechts zal doen toenemen;

Aangezien de gronden gelegen zijn nabij de Steynhoefsebeek en de ontworpen riolering de afvalwaters niet kan laten afvloeien naar een bestaande rioleeringsinfrastructuur”.

Dit is het eerste bestreden besluit in de zaak A. 66.950/X-10.255.

2.6. Met een brief van 22 augustus 1995 maakt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde het aanvraagdossier voor advies over aan de diensten van de gemachtigde ambtenaar, samen met een afschrift van de beslissing van de gemeenteraad inzake het wegentracé.

Het college formuleert tegelijkertijd een ongunstig preadvies, stellende dat de verkaveling strijdig is met haar “inbreidingspolitiek”, dat het afvalwater niet kan aansluiten op de bestaande riolering en dat de nieuwe wegenis de verkeersproblemen zal doen toenemen.

2.7. De gemachtigde ambtenaar brengt op 12 oktober 1995 een ongunstig advies uit op grond van de overweging dat het tracé van de wegen niet door de gemeenteraad werd goedgekeurd.

2.8. Bij besluit van 24 oktober 1995 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schilde de verkavelingsvergunning om de reden opgegeven in het erin overgenomen advies van de gemachtigde ambtenaar, om de redenen opgegeven in het overgenomen besluit van 6 juli 1995 en de redenen die het college al in haar ongunstig preadvies had geformuleerd.

Dit is het tweede bestreden besluit in de zaak A. 66.950/X-10.255.

2.9. Tegen dat besluit stelt de verzoekende partij op 24 november 1995 beroep in bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen.

Bij besluit van 6 juni 1996 verwerpt de bestendige deputatie het beroep onder meer om reden dat de gemeenteraad van Schilde in zitting van 6 juli 1995 het tracé van de ontworpen weg heeft verworpen, dat een aansluitingsweg onontbeerlijk is aangezien de te verkavelen grond niet grenst aan de openbare weg en dat de zaak van de wegen een gemeentelijke aan gelegenheid is die buiten de bevoegdheid van de deputatie valt.

2.10. Op 1 augustus 1996 stelt de verzoekende partij tegen dat besluit beroep in bij de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening.

Een hoorzitting vindt plaats op 29 april 1997.

Bij besluit van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening van 6 juni 1997 wordt het beroep verworpen en de verkavelingsvergunning geweigerd. Daartoe wordt vooreerst overwogen dat de gemeenteraad van Schilde in de zitting van 6 juli 1995 conform artikel 56, §1 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (hierna: het gecoördineerde decreet) het tracé van de ontworpen weg heeft verworpen, en de redenen waarop deze beslissing is gesteund. Voorts wordt overwogen wat volgt:

“Overwegende dat door beroeper wordt gesteld dat de gemeenteraad hier het standpunt van het college van burgemeester en schepenen heeft gevolgd en zich niet heeft uitgesproken over de zaak van de wegen, terwijl de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad zich strikt van elkaar moeten scheiden; dat echter in weerwil van wat door beroeper wordt gesteld de gemeenteraad zich wel degelijk en rechtmatig heeft uitgesproken over de zaak van de wegen, waarbij het tracé niet wordt aanvaard op grond van bepaalde overwegingen die weliswaar deels parallel lopen aan het standpunt van het college, doch die als zodanig valabel zijn in de beoordeling van de zaak der wegen; dat door de gemachtigde ambtenaar, het college van burgemeester en schepenen en de bestendige deputatie terecht deze gemeenteraadsbeslissing als exclusief en determinerend bevoegdheidselement in de beoordeling van het verkavelingsproject wordt ingeroepen; dat immers deze gemeenteraadsbeslissing over de wegen onafscheidelijk verbonden is met de beslissing over de verkavelingsaanvraag en dus in casu geen verdere interpretatie toelaat; dat bovendien het college van burgemeester en schepenen in zijn besluit

van 24 oktober 1995 over de verkavelingsaanvraag aanvullend stelt dat de verkaveling strijdig is met de inbreidingspolitiek, dat het afvalwater niet kan aansluiten op de bestaande riolering en dat de aanleg van de wegen de verkeersproblemen zal doen toenemen; dat op grond van het voorgaande, huidig beroep dient verworpen;

Overwegende dat dezelfde gemeenteraadsbeslissing door de aanvrager wordt aangevochten voor de Raad van State, doch terzake nog geen arrest bekend is”.

Dit is het bestreden besluit in de zaak A 75.314/X-7617.

Een afschrift van dit besluit is aan de verzoekende partij ter kennis gebracht met een ter post aangetekende brief van 13 juni 1997.

3. Ontvankelijkheid van het beroep in de zaak A. 66.950/X-10255

3.1. Ratione temporis

3.1.1. De eerste verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord een exceptie ratione temporis op ten aanzien van het eerste bestreden besluit van 6 juli 1995 houdende verwerping van het tracé van de wegen:

“Artikel 4 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State bepaalt dat het annulatieberoep dient te worden ingesteld binnen zestig dagen nadat de bestreden akte werd bekendgemaakt of betekend. Indien ze noch bekendgemaakt noch betekend dient te worden, gaat de termijn in met de dag waarop de verzoeker er kennis heeft van gehad.

In onderhavige zaak is het annulatieberoep gericht tegen een akte die bekend moest worden gemaakt. Artikel 190 van de Grondwet bepaalt dat geen wet, geen besluit of verordening van algemeen, provinciaal of gemeentelijk bestuur verbindend is dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij de wet bepaald.

Artikel 112 van de nieuwe gemeentewet bepaalt dat de reglementen en verordeningen van de gemeenteraad worden bekendgemaakt door middel van een aanplakbrief die het onderwerp en de datum van het reglement of de verordening vermeldt. De aanplak-

brief vermeldt tevens de plaats of plaatsen waar de tekst van het reglement of de verordening ter inzage ligt van het publiek.

Te dezen werd het bestreden besluit bekendgemaakt bij aanplakbrief op 18 juli 1995 (...).Aangezien de bestreden akte derhalve bekendgemaakt werd, heeft de termijn voor het instellen van het annulatieberoep een aanvang genomen vanaf de bekendmaking. De datum van effectieve kennisname door verzoekster is niet terzake dienend (...).

De termijn van zestig dagen voor het instellen van het annulatieberoep heeft zodoende een aanvang genomen op 19 juli 1995.Aangezien het verzoekschrift tot nietigverklaring werd ingediend op 22 december 1995, is het laattijdig”.

3.1.2.1. Het eerste bestreden besluit heeft -in tegenstelling tot hetgeen de eerste verwerende partij beweert- geen verordenend karakter. Het bepaalt op individuele wijze een element van de rechtspositie van de verzoekende partij, zodat het aan haar slechts tegenwerpelijk is wanneer het haar wordt betekend, ook al legt geen uitdrukkelijk voorschrift de individuele aanzegging op. De bekendmaking door aanplakking van de aangelegenheden die op de gemeenteraadszitting werden besproken doen derhalve de beroepstermijn voor de verzoekende partij niet ingaan.

In haar verzoekschrift stelt de verzoekende partij – en de eerste verwerende partij betwist dit niet – dat ze kennis heeft genomen van het eerste bestreden besluit “bij ontvangst van het weigeringsbesluit van het college op 31 oktober 1995”. Het op 27 december 1995 ter post aangetekend verzonden verzoekschrift is derhalve tijdig ingediend.

De exceptie wordt verworpen

3.2. *Ratione materiae*

3.2.1.1. De tweede verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord een exceptie *ratione materiae* op ten aanzien van het eerste bestreden besluit van 6 juli 1995 houdende verwerping van het tracé van de wegen:

“Uit een ontleding van het dossier blijkt duidelijk dat de vordering niet ontvankelijk is m.b.t. het besluit van de gemeenteraad dd. 6 juli 1995, daar dit besluit dient

omschreven te worden als een voorbereidende rechtshandeling t.a.v. de beslissing van het college van burgemeester en schepenen om al dan niet een verkavelingsvergunning te verlenen. Dergelijke administratieve beslissingen zijn niet voor vernietiging vatbaar. Uw Raad is slechts bevoegd om de vernietiging te bevelen van een administratieve rechtshandeling die definitieve rechtsgevolgen tot stand brengt en daarop ook gericht is.

Vorbereidende handelingen zijn niet vernietigbaar. Dat het hier wel degelijk een voorbereidende rechtshandeling betreft, moge blijken uit het volgende.

Artikel 57bis, §1 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke Ordening en Stedebouw bepaalt dat:

‘Indien een verkavelingsaanvraag de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracéwijziging verbreding of opheffing van bestaande gemeentelijke verkeerswegen omvat en het college van burgemeester en schepenen bevindt dat de vergunning zijntwege kan worden verleend, gelden voor de behandeling van de aanvraag volgende bijkomende formaliteiten:

1. het college van burgemeester en schepenen onderwerpt de aanvraag aan een openbaar onderzoek, waarvan de kosten ten laste van de aanvrager komen. De Koning bepaalt de wijze waarop dit onderzoek plaatsheeft.

2. de gemeenteraad neemt een besluit over de zaak van de wegen alvorens het college van burgemeester en schepenen over de vergunningsaanvraag beslist. Dat raadsbesluit is niet onderworpen aan artikel 76,7/ van de gemeentewet’.

Uit geciteerde bepaling blijkt duidelijk het voorbereidend karakter van het besluit waarbij de gemeenteraad beslist over het wegentracé. Dergelijke beslissingen vinden immers plaats in de fase voorafgaand aan de uiteindelijke vergunning of vergunningsweigeren door het college van burgemeester en schepenen, en effenen als het ware het proceduriële pad voor deze definitieve vergunningverlening of vergunningsweigeren door het college van burgemeester en schepenen. In die zin is het besluit van de gemeenteraad dd. 6 juli 1995 ontegensprekelijk een voorbereidende rechtshandeling, dewelke niet voor vernietiging door de Raad van State in aanmerking komt (...).

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat de vordering in vernietiging niet ontvankelijk is wat betreft het besluit van de gemeenteraad dd. 6 juli 1995”.

3.2.1.2. Uit de “commentaar van de artikelen” bij het wetsontwerp van 8 april 1959 tot organisatie van de stedenbouw en van de ruimtelijke ordening blijkt dat de in artikel 57 bis, §1 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (hierna : de stedenbouwwet) ingeschreven bevoegdheid van de gemeenteraad voor de “zaak van de wegen” niets meer is dan “de toepassing van een beginsel van (...) (de) gemeentewet”, waarvan de wetgever in 1962 niet is afgeweken.

Daaruit vloeit voort dat het college van burgemeester en schepenen, enerzijds, en de gemeenteraad, anderzijds, inzake verkavelingen die de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracéwijziging, de verbreding of de opheffing van bestaande gemeentelijke verkeerswegen omvatten, een autonome bevoegdheid uitoefenen, elk binnen de inhoudelijke perken die de wet stelt.

Uit artikel 57 bis, §1 van de stedenbouwwet kan derhalve niet worden afgeleid dat het besluit van de gemeenteraad dient te worden beschouwd als een “voorbereidende rechtshandeling” ten aanzien van de eventuele latere vergunningsbeslissing.

De exceptie is ongegrond.

3.2.2. De verzoekende partij vraagt in haar verzoekschrift “voor zover als nodig” de nietigverklaring van het tweede bestreden besluit van 24 oktober 1995.

Artikel 2, § 1 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bepaalt, hetgeen de rechten van verdediging overigens vereisen, dat het voorwerp van het beroep door de verzoekende partij zelf in haar verzoekschrift wordt bepaald. Door de wijze waarop de verzoekende partij het voorwerp van het beroep formuleert, met name “voor zover als nodig”, laat zij het, in strijd met de voormelde bepaling, aan de Raad van State over om het voorwerp van het beroep te bepalen.

In zoverre de nietigverklaring wordt gevraagd van het besluit van 24 oktober 1995 van het college van burgemeester en schepenen houdende weigering van de verkavelingsvergunning is het beroep derhalve niet ontvankelijk.

4. Ten gronde

4.1. Zaak A. 66.950/X-10.255

(...)

4.1.2.1. Artikel 57bis, § 1 van de stedenbouwwet, dat van toepassing was ten tijde van het nemen van het bestreden besluit van 6 juli 1995, bepaalt:

“§ 1. Indien een verkavelingsaanvraag de aanleg van nieuwe verkeerswegen, de tracé-wijziging, verbreding of opheffing van bestaande gemeentelijke verkeerswegen omvat en het college van burgemeester en schepenen bevindt dat de vergunning zijnentwege kan worden verleend, gelden voor de behandeling van de aanvraag de volgende bijkomende formaliteiten:

1. het college van burgemeester en schepenen onderwerpt de aanvraag aan een openbaar onderzoek, waarvan de kosten ten laste van de aanvrager komen. De Koning bepaalt de wijze waarop dit onderzoek plaatsheeft;

2. de gemeenteraad neemt een besluit over de zaak van de wegen alvorens het college van burgemeester en schepenen over de vergunningsaanvraag beslist.

Dat raadsbesluit is niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 76, 71, der gemeentewet”.

Uit het tweede punt van de voormelde bepaling blijkt dat aan de gemeenteraad de bevoegdheid is gegeven om, indien de verkavelingsaanvraag de aanleg van nieuwe verkeerswegen omvat, een besluit te nemen over “de zaak van de wegen” alvorens het college van burgemeester en schepenen over de vergunningsaanvraag kan beslissen. Onder “de zaak van de wegen” wordt het bepalen van het tracé van de wegen, alsook de uitrusting ervan verstaan.

Zoals de eerste verwerende partij terecht stelt in haar laatste memorie, kan de gemeenteraad niet beslissen over de verkavelingsaanvraag zelf, kan het gemeenteraadsbesluit enkel uitspraak doen over het tracé van de wegen die in de verkavelingsaanvraag is voorzien en dienen de argumenten van de gemeenteraad betrokken te worden op de wegenis en niet op de verkavelingsaanvraag.

4.1.2.2. Het bestreden besluit van 6 juli 1995 besluit tot de weigering van het tracé van de wegenis om volgende redenen:

“Aangezien het overige gedeelte van het eigendom achtergronden betreft en de ontworpen wegenis afbreuk doet aan de goede ruimtelijke aanleg van het gebied;

Gelet op de beleidsoptie van het schepencollege om verder geen residentiële verkavelingen met nieuwe wegentracés goed te keuren met het oog op het behoud van de open ruimten en het natuurlijk landschap;

Aangezien de ontworpen verkaveling van aard is de bestaande wegen met bijkomend verkeer te belasten en de verkeersdrukte slechts zal doen toenemen;

Aangezien de gronden gelegen zijn nabij de Steynhoefsebeek en de ontworpen riolering de afvalwaters niet kan laten afvloeien naar een bestaande rioleringsinfrastructuur”.

Het motief dat “de ontworpen wegenis” afbreuk zou doen aan de goede ruimtelijke aanleg van het gebied, dient te worden gesitueerd in de context van hetgeen aan die overweging voorafgaat, namelijk dat de verkavelingsaanvraag betrekking heeft op “achtergronden”, en derhalve is gesteund op een beoordeling van de verkavelingsaanvraag als zodanig, hetgeen aan het college van burgemeester en schepenen is voorbehouden.

De eerste verwerende partij voert in haar laatste memorie aan dat de gemeenteraad enkel haar ruimtelijk beleid terzake – met name het tegengaan van de ontsluiting van het achtergebied – kon voeren door de weg niet goed te keuren.

Daarmee verwijst ze naar de beleidsoptie van het college van burgemeester en schepenen inzake residentiële verkavelingen met nieuwe wegentracés.

Die verwijzing naar “de beleidsoptie van het schepencollege” om verder geen verkavelingen met nieuwe wegen meer goed te keuren “met het oog op het behoud van de open ruimten en het natuurlijk landschap” houdt duidelijk een algemene beleidslijn inzake de beoordeling van verkavelingsaanvragen in. Ze vertolkt de stedenbouwkundige visie van het college van burgemeester en schepenen inzake verkavelingen.

Deze visie is gerelateerd aan het onderzoek van de verkavelingsaanvraag door het college van burgemeester en schepenen en kan dan ook niet als motief worden gebruikt om de weigering van goedkeuring van het tracé van de wegen wettig te verantwoorden.

Het motief dat de nieuwe verkaveling bijkomend verkeer voor de bestaande wegen zou meebrengen en de verkeersdrukte zou doen toenemen, kan op zich bij de beoordeling van de zaak van de wegen worden betrokken. Te dezen werpt de verzoekende partij evenwel terecht op dat de betrokken overweging onvoldoende specifiek en concreet is om een afdoende motivering te kunnen vormen voor de weigering van de goedkeuring van het tracé van de wegen, en dat elke nieuwe verkaveling, en zelfs de inplanting van elke nieuwe individuele woning, immers *in se* van aard is om “bijkomend verkeer” te genereren. De gemeenteraad maakt niet duidelijk in welk opzicht de aanleg van een doodlopende straat waaraan 13 bouwkvavels worden voorzien, een dermate invloed zou hebben op de verkeersafwikkeling in de buurt dat deze in het gedrang zou worden gebracht en derhalve niet aanvaardbaar is.

Hetzelfde geldt voor het motief dat de terreinen laag gelegen zijn en dat de ontworpen riolering de afvalwaters niet kan laten afvloeien naar een bestaande rioleringsinfrastructuur. Hoewel ook hier kan worden aanvaard dat het probleem van afwatering kan worden betrokken op de beoordeling van de zaak van de wegen, moet met de verzoekende partij worden vastgesteld dat dit motief te dezen zeer algemeen is en bovendien gerelateerd blijkt aan de afvloeiing van de afvalwaters van de in de verkaveling voorziene woningen en niet van de voorziene weg. Dit motief, zoals in het bestreden besluit uiteengezet, kan de bestreden weigering van de goedkeuring van het tracé van de wegen evenmin wettig verantwoorden.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de gemeenteraad bij het nemen van het bestreden besluit de wettelijke grenzen van haar bevoegdheid heeft overschreden.

4.1.2.3. Het “beginsel 8 van de Verklaring van Rio”, dat de samenwerking van Staten betreft inzake het behoud, de bescherming en het herstel van de gezondheid en de integriteit van het ecosysteem van de aarde alsook inzake duurzame ontwikkeling, en dat volgens de tweede verwerende partij is vastgelegd in artikel 4 van het decreet van 24 juli 1996 houdende de ruimtelijke planning en artikel 4 van het decreet

van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en dat het gewest en de ondergeschikte besturen derhalve thans zijn gehouden tot de naleving ervan, doet aan de voormelde vaststelling geen afbreuk en impliceert evenmin dat de verzoekende partij niet meer zou doen blijken van een actueel belang bij het middel.

4.1.2.4. Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

4.2. Zaak A 75.314/X-7617

Krachtens artikel 57bis, § 1 van de stedenbouwwet, thans artikel 133, § 1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dient de gemeenteraad een besluit over de zaak van de wegen te nemen vooraleer over de verkavelingsaanvraag kan worden beslist.

Te dezen ligt geen besluit van de gemeenteraad houdende goedkeuring van het tracé van de wegen van de betrokken verkavelingsaanvraag voor. Hieruit volgt dat in geval van vernietiging van het bestreden besluit houdende verwerping van het beroep tegen de weigering van de verkavelingsvergunning, de minister niet anders kan dan de vergunning opnieuw te weigeren.

De verzoekende partij doet derhalve niet blijken van het vereiste belang. Het beroep is niet ontvankelijk.

NOOT

De beslissing over de zaak van de wegen is geen voorbereidende rechtshandeling ten aanzien van een latere vergunningsbeslissing: de gevolgen hiervan voor de motiveringsplicht en de beroepsmogelijkheden

1. Het bovenstaande arrest is in twee opzichten belangrijk: vooreerst brengt het arrest duidelijkheid over de vraag naar de plaats die de beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen inneemt in de procedure voor de aanvraag van een verkavelingsvergunning of een stedenbouwkundige vergunning (bijvoorbeeld groepswoningbouw) die de aanleg van nieuwe openbare¹ wegen vereist en daarnaast verduidelijkt het arrest welke inhoudelijke aspecten wel en niet aan bod kunnen komen bij de motivering van de gemeenteraadsbeslissing.

Uit het arrest blijkt duidelijk dat de beslissing van de gemeenteraad inzake de wegenis een volstrekt autonome bevoegdheid is die rechtstreeks voortvloeit uit het gemeentedecreet en dat die bevoegdheid volkomen is te onderscheiden van de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen over vergunningsaanvragen. De beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen is volgens het arrest geen voorbereidende rechtshandeling ten aanzien van een latere vergunningsbeslissing².

¹ De beslissing van de gemeenteraad is enkel noodzakelijk indien het gaat om openbare of quasi openbare wegen, niet om louter private wegenis (RvS 26 juni 2007, nr. 172.771, Jacobs). Het begrip 'openbare' wegenis is een feitenkwestie en wordt door de rechtspraak ruim ingevuld. De eigendom van de wegzate speelt hierbij geen rol, wel de vraag of de aan te leggen weg een openbare of quasi openbare bestemming kan krijgen (zie hierover bv. RvS 9 september 2008, nr. 186.140, Matexi; RvS 31 mei 2000, nr. 87.737, Dujardin; RvS 24 mei 2000, nr. 87.556, Majrchzak; RvS 1 juli 2003, nr. 121.145, Bruyneel; Cass. 20 december 1995, RW 1996-97, 256; Cass. 7 januari 1992, Arr. Cass. 1991-92, 400; Cass. 1 oktober 1974, Arr. Cass. 1975, 153; Cass. 15 januari 1968, Pas. 1968, I, 619 en RW, 1969-69, kol. 1555; Cass., 21 juni 1963, Pas., 1963, I, 1110; Cass., 15 mei 1911, Pas., 1911, I, 261; Cass. 12 oktober 2005, noot S. VEREecken, "Het belang van de kwalificatie als openbare weg, openbare plaats of privéterrein", RAGB 2006, 1425-1431; F.WASTIELS, *Handboek voor het wegenrecht*, Brugge, die Keure, 1978, 1-3; J. DE STAERCKE, *Wegenrecht*, Brugge, die Keure, 2007, 5-6 en 276-281; E. EMPEREUR en I. VAN GIEL, "Het statuut van de openbare wegen" in E. EMPEREUR, G. VANDENWIJNGAERT, I. VAN GIEL en A. VAN OEVELEN, *Aansprakelijkheid van de wegbeheerder*, Brugge, Vanden Broele, 2006, 15-16). Een kavel die kan worden bereikt vanaf de openbare weg via een erfdiensbaaerheid gaat niet gepaard met de aanleg van nieuwe wegen (RvS 12 november 2008, nr. 187.858, gemeente Grimbergen).

² Op dit punt bestaat nochtans andersluidende rechtspraak (Cass. 11 oktober 2007, TBO 2008, 21 en T.Gem. 2008, 149; RvS 7 december 2007, nr. 177.700, Dupont; RvS 16 april 2008, nr. 182.104, v.z.w. Les

Artikel 4.2.17, § 2 Codex RO³, dat bepaalt dat, indien een verkavelingsaanvraag de aanleg van nieuwe (openbare) wegenis omvat waarover de gemeenteraad moet beslissen, deze beslissing dient te zijn genomen alvorens het vergunningverlenende bestuursorgaan een beslissing kan nemen over de verkavelingsaanvraag, is dus slechts een procedureregeling voor de behandeling van verkavelingsaanvragen maar zegt niets over de beslissing van de gemeenteraad zelf.

In tegenstelling tot bij de verkavelingsaanvragen, zegt de codex RO niets over aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen met de aanleg van nieuwe (openbare) wegenis (bijvoorbeeld een groepswoningbouwproject met aanleg van nieuwe wegenis). Dit betekent echter niet dat de gemeenteraad hierover geen beslissing dient te nemen, gelet op het feit dat de gemeenteraad zijn bevoegdheid voor de aanleg van openbare wegen rechtsreeks uit het gemeentedecreet put⁴. De chronologie tussen beide beslissingen ligt – in tegenstelling tot bij verkavelingsaanvragen – evenwel niet uitdrukkelijk decretaal vast indien de aanleg van nieuwe openbare wegen gepaard gaat met een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, maar uit rechtspraak van de Raad van State kan worden afgeleid dat de vergunningverlenende overheid niet bevoegd is om een stedenbouwkundige vergunning af te leveren indien de gemeenteraad zich niet voorafgaandelijk heeft uitgesproken over het tracé, gelet op de exclusieve bevoegdheid die de gemeenteraad op dit punt rechtstreeks uit het gemeentedecreet put⁵.

Er kan nog worden opgemerkt dat een verkavelingsvergunning geldt als stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van nieuwe verkeerswegen of de tracéwijziging, verbreding of opheffing ervan indien de aanvraag voldoet aan de ontvankelijkheids- en volledigheidsverplichtingen voor een dergelijke stedenbouwkundige vergunningsaanvraag (art. 4.2.17, § 1 Codex RO)⁶. Indien de aanleg van nieuwe (openbare) wegenis gepaard gaat met de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor groepswoning-

bouw, moet voor de aanleg van de wegen een stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd⁷. Hoewel de aanleg van openbare wegen te beschouwen is als een handeling van algemeen belang⁸, lijkt het er op dat deze uitzonderingsprocedure niet geldt indien de wegenis deel uitmaakt van een groepswoningbouwproject. De Raad van State bevestigde immers dat de uitzonderingsprocedure restrictief moet worden geïnterpreteerd en enkel geldt voor aanvragen die uitsluitend betrekking hebben op werken van algemeen belang en niet op aanvragen die ook betrekking hebben op werken die niet worden gevestigd door de bijzondere procedure⁹.

Het feit dat de beslissing over de zaak van de wegen volledig los staat van de beslissing over de vergunningsaanvraag heeft twee belangrijke gevolgen:

De administratieve beroepsmogelijkheden uit de codex RO gelden niet ten aanzien van de beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegenis.

De gemeenteraad mag zijn beslissing niet motiveren aan de hand van argumenten die betrekking hebben op het vergunningenbeleid, maar moet zich beperken tot argumenten die betrekking hebben op het aspect van de wegenis *sensu strictu*¹⁰.

Fet'chir; RvS 23 juli 2008, nr. 185.472, Ploumen, allen Franstalige arresten van de Raad van State).

³ Voorontwerp van 27 maart 2009 van het besluit van de Vlaamse regering houdende de coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening.

⁴ RvS 29 september 2006, nr. 163.004, Thijssen.

⁵ RvS 31 mei 2005, nr. 145.187, la Commune de Walhain (Franstalig).

⁶ RvS 25 januari 2006, nr. 154.144, Pazmany en Noyen.

⁷ Vgl. RvS 29 september 2006, nr. 163.004, Thijssen.

⁸ Artikel 4.1.1, 5° Codex RO, waarvoor overeenkomstig artikel 4.7.1 Codex RO in beginsel de bijzondere vergunningsprocedure bij de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar geldt (procedure overeenkomstig artikel 4.7.26 Codex RO). In dit verband wordt opgemerkt dat, in afwijking van deze uitzonderingsregel, het ontwerp van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van artikel 4.7.1, § 2, tweede lid Codex RO, bepaalt dat ondermeer de aanleg van fiets- en wandelpaden en de herinrichting en aanpassingen van bestaande lokale wegen ter bevordering van de verkeersleefbaarheid en/of -veiligheid worden vergund door het college van burgemeester en schepenen (art. 7 van het (ontwerp van) besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 6 mei 2000 tot aanwijzing van de werken, handelingen of wijzigingen van algemeen belang en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse bouwmeester). Op datum van het afwerken van deze bijdrage was er nog geen definitief besluit, maar slechts een ontwerp van 3 april 2009.

⁹ RvS 25 mei 2004, nr. 131.706, Closset (Franstalig). In een ouder arrest oordeelde de Raad van State dat voor de aanleg van een autosnelweg enerzijds en voor de bouw van een parking, restaurant, motel en bevoorradingspost twee afzonderlijke vergunningsprocedures moesten worden gevoerd. De Raad van State overwoog hierbij evenwel dat de uitzonderingsprocedure voor publiekrechtelijke rechtspersonen niet kon worden toegepast voor de verwezenlijking van neveninrichtingen hierbij (RvS 9 januari 1980, nr. 20.021, Bond Beter Leefmilieu). Deze uitspraak lijkt aldus niet onmiddellijk tegenstrijdig met het aangehaalde arrest Closset.

¹⁰ Waar beslist wordt dat de gemeenteraad zich niet kan uitspreken over de verenigbaarheid met de goede RO, vormt het arrest in dit opzicht een duidelijke verwerping van andersluidende rechtspraak

2. Op het vlak van de beroepsmogelijkheden tegen een weigering van de verkavelingsvergunning op grond van de zaak van de wegen of tegen het uitblijven van een tijdige beslissing van het college van burgemeester en schepenen zonder beslissing van de gemeenteraad, heeft het aanpassings- en aanvullings-decreet¹¹ een op het eerste gezicht kleine wijziging aangebracht, die echter grote gevolgen heeft.

Het nieuwe artikel 4.2.17, § 2 Codex RO voorziet niet langer de procedure waarbij de gouverneur de gemeenteraad samenroept indien er een beroep werd ingesteld bij de deputatie in het geval de gemeenteraad over de wegen geen beslissing had moeten nemen of zich van de beslissing over de zaak van de wegen had onthouden¹². Artikel 4.2.17, § 2 Codex RO verwijst enkel nog naar de principiële bevoegdheid van de gemeenteraad omtrent de zaak van de wegen en voorziet dat de gemeenteraad in dergelijke gevallen uiterlijk dient te beslissen op de tweede raadszitting waarop de zaak van de wegen is geagendeerd, zoniet wordt de beslissing over de wegen geacht ongunstig te zijn.

In dit verband rijst de vraag wat een aanvrager moet doen indien zijn verkavelingsaanvraag wordt afgewezen door het college van burgemeester en schepenen omwille van een (al dan niet stilzwijgende) weigering door de gemeenteraad over de zaak van de wegen.

Onder het systeem van het vroegere DRO – waarbij zoals gezegd in graad van beroep bij de deputatie een procedure was voorzien om via de gouverneur de gemeenteraad samen te roepen over de zaak van de wegen – oordeelde de Raad van State in het arrest N.V. OSSEGOOR dat de beslissing over het wegen-tracé 'intrinsiek verbonden' is met de beslissing over de verkavelingsvergunning en dat deze beslissing niet rechtstreeks kan worden bestreden bij de Raad van

State zonder eerst het georganiseerde beroep bij de deputatie uit te putten samen met het beroep over de weigering van de verkavelingsvergunning¹³. Het afschaffen van de mogelijkheid van de gouverneur om tijdens de beroepsprocedure bij de deputatie de gemeenteraad samen te roepen over de zaak van de wegen betekent evenwel dat een beroep bij de deputatie tegen een verkavelingsweigering zinloos is geworden indien de gemeenteraad de wegegis niet heeft goedgekeurd. De deputatie kan wegens gebrek aan een uitdrukkelijke decretale bepaling de gemeenteraad niet samenroepen, en zonder goedkeuring van de wegegis kan de deputatie de verkavelingsvergunning

(RvS 27 januari 2000 (Franstalig), nr. 84.961, n.v. Immolith en v.z.w. La Poudrierie; RvS 9 maart 2001, nr. 93.838, Cools) en rechtsleer (D. ERREYGERS, "Artikel 56 § 1, 2° van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening: het besluit van de gemeenteraad over de zaak van de wegen. Mag de gemeenteraad een verkavelingsbeleid voeren?", *T.R.O.S.* 1999, 5-18, J. VERKEST, "De ruime bevoegdheid van de gemeenteraad om de goede aanleg van de plaats te beoordelen bij aanvragen tot het ontsluiten van nieuwe wegen, naar aanleiding van bouw- of verkavelingsaanvragen", *T.R.O.S.* 2001, 60-62 en "De beoordeling van de goede plaatselijke aanleg en van de wegenbouwwerken door de gemeente en de gemachtigde ambtenaar bij het onderzoek van een verkavelingsaanvraag", *T.R.O.S.* 2003, 31-46).

¹¹ Decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid.

¹² Vroeger artikel 133, § 1, derde lid DRO.

¹³ RvS 27 maart 2007, nr. 169.455, NV Ossegoor, met noot R. VEKEMAN, "Het gemeenteraadsbeluist betreffende de uitrusting van de wegen in een verkaveling", *T.Gem.* 2008, 235-236.

In dit verband kan worden verwezen naar een recent arrest waarin de Raad van State toch wel een hoogst opmerkelijke andersluidende interpretatie gaf aan artikel 133, § 1, derde lid DRO (RvS 17 november 2008, nr. 187.987, Laurens-Koch). De Raad oordeelde op basis van een letterlijke lezing van artikel 133, § 1, derde lid dat deze bepaling uitsluitend betrekking heeft op het geval "waarin beroep (is) ingesteld tegen de verkavelingsvergunning", en dat de bepaling dus geen betrekking heeft op een beroep tegen de weigering van een vergunning. Dit kan toch wel een eigenaardig standpunt worden genoemd, nu de Raad van State hiermee zogoed als elke reële inhoud aan het artikel ontzegt. Eerst en vooral wordt opgemerkt dat het college van burgemeester en schepenen in principe geen verkavelingsvergunning met openbare wegen mag afleveren zonder voorafgaande beslissing van de gemeenteraad. Bovendien heeft artikel 133, § 1, derde lid betrekking op het geval dat "de gemeenteraad over de wegen geen beslissing heeft moeten nemen of zich van de beslissing over de zaak van de wegen heeft onthouden". De formulering van deze bepaling is bijzonder onduidelijk en de Raad van State spreekt zich niet uit over wat zij hieronder verstaat. Slaat het eerste geval – waarbij de gemeenteraad geen beslissing heeft "moeten" nemen – op het feit dat de verkaveling geen openbare wegen omvat, maar enkel private wegen? Of wordt hiermee bedoeld dat het college de aanvraag niet heeft voorgelegd aan de gemeenteraad? Wat wordt bedoeld met het geval dat de gemeenteraad zich heeft "onthouden": dat de gemeenteraad geen uitspraak heeft gedaan, of dat de gemeenteraad de zaak van de wegen heeft geweigerd? Als men al die zaken op een rijtje zet, kan men zich afvragen wat nog de inhoud kan zijn van de mogelijkheid voor de gouverneur om de gemeenteraad samen te roepen in het geval dat het college een verkavelingsvergunning zou hebben afgeleverd. Er lijkt slechts één hypothese denkbaar, namelijk het geval waarbij het college een vergunning heeft afgeleverd zonder dat de gemeenteraad een beslissing heeft genomen terwijl het een beslissing had moeten nemen of, in het – in de praktijk moeilijk denkbare – geval dat het college een vergunning aflevert ondanks een uitdrukkelijke negatieve beslissing van de gemeenteraad. Bovendien kan de deputatie in dergelijke gevallen slechts worden gevat door een beroep indien het beroep uitgaat hetzij van derden, van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar of van de adviesinstanties in het geval het gaat om een "ontvoogde" gemeente, hetzij van de aanvrager die beroep aantekent tegen een bijzondere voorwaarde of last van de vergunning. Men kan zich afvragen of de decreetgever werkelijk deze gevallen voor ogen had, dan wel of de decreetgever veeleer (of mede) een beroepsmogelijkheid voor ogen had tegen een weigering van een verkavelingsaanvraag of tegen het niet tijdig beslissen over een verkavelingsaanvraag. Het minste dat kan worden gezegd is dat de bepaling hoogst ongelukkig geformuleerd was.

ning niet verlenen¹⁴. Bovendien heeft de Raad van State in het geannoteerde arrest uitdrukkelijk bevestigd dat de beslissing van de gemeenteraad over de wegenis geen voorbereidende handeling van de verkavelingsvergunning is, maar integendeel een autonome bevoegdheid van de gemeenteraad die rechtstreeks voortvloeit uit het gemeentedecreet¹⁵.

Beide argumenten samen impliceren dat er bijgevolg geen enkele vorm van (nuttig) georganiseerd administratief beroep bestaat indien de gemeenteraad de wegenis (al dan niet stilzwijgend) weigert, noch tegen de beslissing omtrent de wegenis aangezien deze beslissing rechtstreeks voortvloeit uit het gemeentedecreet en aangezien de Codex RO – in tegenstelling tot vroeger – hierover geen specifieke procedureregels voorziet in graad van beroep, noch tegen de verkavelingsweigering, aangezien de deputatie geen vergunning kan afleveren zonder voorafgaande beslissing van de gemeenteraad. Een rechtstreeks beroep bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen zal ook niet mogelijk zijn, aangezien volgens een vaste rechtspraak eerst alle administratieve beroepsmogelijkheden moeten worden uitgeput, zoals nu uitdrukkelijk bevestigd in artikel 4.8.16, § 1, tweede lid Codex RO. Het instellen van een formeel administratief beroep bij de deputatie om uiteindelijk tot bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen te geraken is evenmin zinvol, aangezien de Raad voor Vergunningenbetwistingen het beroep zal afwijzen wegens gebrek aan belang, gelet op het feit dat het vergunningverlenende bestuursorgaan hoe dan ook de vergunning opnieuw zal moeten weigeren indien de zaak naar het vergunningverlenende bestuursorgaan wordt teruggestuurd¹⁶. In dit verband wordt opgemerkt dat tegen de gemeenteraadsbeslissing over de zaak van de wegen geen beroep mogelijk is bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen, aangezien die Raad enkel bevoegd is voor vergunningsbeslissingen, valideringsbeslissingen en registratiebeslissingen inzake ruimtelijke ordening (art. 4.8.1 Codex RO), en aangezien uit het geannoteerde arrest blijkt dat de gemeenteraadsbeslissing over de wegenis niet

kan worden beschouwd als een voorbereidende handeling van een vergunningsbeslissing.

De gemeente kan bijgevolg een verkavelingsdossier met aanleg van wegenis voor vele jaren blokkeren en dit zelfs zonder enige motivering of beslissing, door het loutere stilzwijgen van de gemeenteraad. De rechtsbescherming tegen een (onrechtmatig) onwillige gemeente blijft beperkt tot het algemeen administratief toezicht van de gouverneur¹⁷ en/of een verzoek tot vernietiging en/of schorsing bij de Raad van State. Die instanties kunnen echter het besluit van de gemeenteraad hooguit schorsen en/of vernietigen, maar geen ander besluit in de plaats stellen¹⁸. Hierbij kan er worden opgemerkt dat die mogelijkheden zelfs geen enkele garantie bieden dat de gemeenteraad na een eventuele schorsing en/of vernietiging van de eerste (stilzwijgende) beslissing niet opnieuw dezelfde houding zal aannemen. Op die manier kan een dossier voor vele jaren worden geïmmobiliseerd.

Het ontbreken van een efficiënte rechtsbescherming tegen een onrechtmatig handelende onwillige gemeente over de wegenis kan worden bestempeld als een ernstige lacune in de Codex RO.

3. Het arrest trekt de lijn van de onderscheiden bevoegdheden van de gemeenteraad voor de zaak van de wegen enerzijds en van het college van burgemeester en schepenen voor het beoordelen van de vergunning anderzijds, consequent door naar de motiveringsplicht. De gemeenteraadsbeslissing kan enkel motieven bevatten die betrekking hebben op de technische aspecten van de wegenis, maar kan geen motieven bevatten die gebaseerd zijn op het stedenbouwkundige vergunningbeleid of het verkavelingsbeleid van de gemeente. Dit behoort tot de exclusieve bevoegdheid van het college van burge-

¹⁴ Vgl. RvS 27 mei 2005, nr. 145.089, Wuyts, noot R. VEKEMAN, "Verkaveling met infrastructuurwerken", *T.Gem.* 2006, 92-93; RvS 24 februari 2005, nr. 141.216, Kervyn de Volkaersbeke; R. VEKEMAN, "Het gemeenteraadsbesluit betreffende de aanleg van de wegen in een verkaveling", noot onder RvS 11 juni 2004, nr. 132.289, Somville, *T.Gem.* 2005, 2110-212; RvS 17 november 2008, nr. 187.987, Laurens-Koch.

¹⁵ RvS 12 januari 2009, nr. 189.415, NV Extensa.

¹⁶ Vaste rechtspraak, bevestigd door het geannoteerde arrest. Zie ook RvS 27 mei 2005, nr. 145.089, Wuyts.

¹⁷ In dit verband dient er op te worden gewezen dat het Hof van Cassatie recent nog oordeelde dat het algemeen toezicht op de beslissing tot het toekennen van een verkavelingsvergunning niet mogelijk was, gelet op het specifiek administratief toezicht van de gemachtigde ambtenaar op de beslissing van het college van burgemeester en schepenen tot toekenning van de verkavelingsvergunning en op de voorafgaande beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen (Cass 11 oktober 2007, TBO 2008, 21 en *T.Gem.* 2008, 149). Deze rechtspraak lijkt onverenigbaar met het geannoteerde arrest, dat de beslissing van de gemeenteraad over de zaak van de wegen duidelijk loskoppelt van het decreet ruimtelijke ordening en bijgevolg ook van het bijzonder administratief toezicht op grond van dit decreet.

¹⁸ D. ERREYGERS, "Artikel 56, § 1, 2° van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening: het besluit van de gemeenteraad over de zaak van de wegen. Mag de gemeenteraad een verkavelingsbeleid voeren?", *T.R.O.S.* 1999, 8.

meester en schepenen in het kader van de beoordeling van de vergunningsaanvragen. Omgekeerd kan het college van burgemeester en schepenen ook niet op het bevoegdheidssterrein van de gemeenteraad komen, door bijvoorbeeld een aanvraag te weigeren omdat de ontsluitingsweg te smal is voor de brandweer, in strijd met de gemeenteraadsbeslissing inzake de in de verkaveling aan te leggen wegen die de ontsluiting van de betrokken kavel voorziet langs een weg gelegen binnen de verkaveling¹⁹.

In eerdere arresten oordeelde de Raad van State reeds dat de bevoegdheid van de gemeenteraad ondermeer betrekking heeft op de afmetingen en het materiaalgebruik van de voetpaden en de parkings langs de kavels²⁰. In een ander arrest somt de Raad van State op welke werken allemaal onder het begrip 'weguitrusting' in het kader van de zaak van de wegen dient te worden verstaan: het afgraven van de weg, de opruimingswerken, ophogings- en verhardingswerken, de bouw van het netwerk om de verschillende woningen aan te sluiten op de verdeling van gas, water, elektriciteit en telefoon, de wegbedekking, het materiaalgebruik, de boordstenen en de voetpaden²¹.

Ook het geannoteerde arrest zelf geeft een aantal indicaties over wat wél en wat niet onder "de zaak van de wegen valt".

De verwijzing naar "de beleidsoptie van het schepencollege" om verder geen verkavelingen met nieuwe wegen meer goed te keuren "met het oog op het behoud van de open ruimten en het natuurlijk landschap" houdt duidelijk een algemene beleidslijn inzake de beoordeling van verkavelingsaanvragen in. Ze vertolkt de stedenbouwkundige visie van het college van burgemeester en schepenen inzake verkavelingen. Deze visie is gerelateerd aan het onderzoek van de verkavelingsaanvraag door het college van burgemeester en schepenen en kan dan ook niet als motief worden gebruikt om de weigering van goedkeuring van het tracé van de wegen wettig te verantwoorden.

Het motief dat de nieuwe verkaveling bijkomend verkeer voor de bestaande wegen zou meebrengen en de verkeersdruk zou doen toenemen, kan op zich bij de beoordeling van de zaak van de wegen worden betrokken. In casu was de betrokken overweging

evenwel onvoldoende specifiek en concreet om een afdoende motivering te kunnen vormen voor de weigering van de goedkeuring van het tracé van de wegen. Bovendien is elke nieuwe verkaveling, en zelfs de inplanting van elke nieuwe individuele woning, van aard om "bijkomend verkeer" te genereren. De gemeenteraad maakte in casu niet duidelijk in welk opzicht de aanleg van een doodlopende straat waaraan 13 bouwkavels worden voorzien, een dermate invloed zou hebben op de verkeersafwikkeling in de buurt dat deze in het gedrang zou worden gebracht en derhalve niet aanvaardbaar is.

Hetzelfde geldt voor het motief dat de terreinen laag gelegen zijn en dat de ontworpen riolering de afvalwaters niet kan laten afvloeien naar een bestaande rioleringsinfrastructuur. Hoewel ook hier kan worden aanvaard dat het probleem van afwatering kan worden betrokken op de beoordeling van de zaak van de wegen, stelde de Raad van State vast dat dit motief in casu zeer algemeen was geformuleerd en bovendien gerelateerd blijkt aan de afvloeiing van de afvalwaters van de in de verkaveling voorziene woningen en niet van de voorziene weg. Dit motief kan de weigering van de goedkeuring van het tracé van de wegen evenmin wettig verantwoorden.

Pieter-Jan DEFOORT,
Advocaat LDR,
Ruimtelijk Planner

¹⁹ RvS 23 januari 2002, nr. 102.802, nv Lindimmo.

²⁰ RvS 31 mei 2005, nr. 145.187 (Franstalig), la Commune de Walhain.

²¹ RvS 3 februari 2006, nr. 154.481, asbl Sippenaeken à ses Habitants.